

Egy héroszi törekvés a digitális korban
– A Perseus Projekt –

Tartalomjegyzék

1. Bevezető.....	3
2. Perszeusz – A névadó	3
3. Kezdet	3
4. Gregory Crane.....	4
5. Fejlődés	4
6. Technika, feldolgozás	5
7. Hozzáférhetőség, felhasználhatóság módja	6
8. Cél	9
9. Gyűjtemények	9
10. Szolgáltatások.....	14
11. Felhasználói felület	15
12. Tanulságok	22

1. Bevezető

A kutatásom során szeretném a Perseus Projekten keresztül feltérképezni a humán tudományok és a digitális technológia kapcsolatának rejtelseit, fejlesztési lehetőségeit. A legmegfelelőbb alkalmazásukat annak érdekében, hogy a felhasználó igényei szerint és a lehető legtöbb információhoz juthasson. Így tehát célom a Perseus Digitális Könyvtár teljes feltérképezése, a szolgáltatások megismerése és elemzése. Eléri-e a küldetésnyilatkozatban kitűzött célokat? A felhasználó szempontjából megfelelően használhatóak a szolgáltatások (kereső, szótár) és gyűjtemények (átláthatóság, hozzáférések, adatok)? Hibalehetőségek, hátrányok vizsgálata és lehetséges fejlesztési javaslatok.

Eredményként várom, hogy kiderüljön a Perseus Digitális Könyvtár mennyire használható és hasznos a felhasználó szempontjából, valamint van-e jövője a projektnek, rejlik-e benne fejlődési potenciál.

2. Perszeusz – A névadó

Perszeusz a görög mitológiából ismert, mint Zeusz és Danaé fia és mint a hőszok egyike. Akrisziosz, Danaé édesapja egy olyan jóslatot kapott, miszerint unokája, Perszeusz keze által fog meghalni. Ezért egy ládában vízbe vetette őket. Szeriphosz szigetén kötöttek ki, ahol Perszeusz a türannosznek, Polüdektésznek egy Gorgó fejét ígérte anyja életéért cserébe. A Gorgók eredetileg gyönyörű lányok voltak, de megsértették Athénét, ezért az istennő haragjában olyan csúnyává változtatta őket, hogy aki rájuk nézett, azonnal kővé dermedt. Perszeusz istenek segítségével végrehajtotta tettét, lefejezte Medúszát. A fejet Athénénak ajánlotta, aki a pajzsára, az égiszre helyezte és csatában gyakran használta arra, hogy ellenségeit kővé dermassze. (Gothard AmatőrCsillagászati Egyesület, ante 2012.)

A projekt nevét tehát erről a hősről kapta, aki hőstetteivel bejárta a világot, elérve a világ legkülönbözőbb pontjait. (Cerrato, ante 2012.)

3. Kezdet

1985-ben indult meg a Perseus Digital Library projekt tervezése még a Harvard Egyetemen. Egy olyan kísérletként indult, amelyben vizsgálják a hálózaton keresztül megosztott digitális gyűjtemények lehetőségeit és kihívásait. A Perseus fenntart egy weboldalt¹, amelyen keresztül elérhetőek az évek során fejlesztett gyűjteményei és szolgáltatásai. Így ezek ingyenesen hozzáférhetőek a felhasználók számára interneten keresztül. (PDL, ante 2012.)

¹ Perseus Digital Library főoldala. URL: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/> (a letöltés ideje 2012.12.15.)

A kutatás az ókori világhoz kapcsolódó szöveges, régészeti és művészeti információk összegyűjtésével kezdődött. Mindez az Annenberg/CPB Projekt támogatásával. Mindez 1992-ben Gregory Crane-nel együtt átköltözött a Harvard Egyetemről a Tufts Egyetemre. 1998-ban, amikor már kibővítették gyűjtőkörüket a római civilizációra és más humán területekre, jelentős támogatást kapott a Digital Library Initiative² 2. fázisában, amit elsősorban a National Endowment for the Humanities³ (NEH) és a National Science Foundation⁴ (NSF) alapított. (PDL, ante 2012.) Így kezdhettek el gondolkozni egy teljes humán tudományokat feldolgozó digitális gyűjteményen. Kialakítva gyűjteményeit és különböző szolgáltatásait a Perseus projekt jó úton halad e cél megvalósítására.

4. Gregory Crane

Az elmúlt több, mint 25 évben nagyon sok munkatársa volt a projektnek, mind teljes- mind részmunkaidőben Észak-Amerikából, Európából és máshonnan, szerte a világból. A munka a massachusettsi Tufts University együttműködésével folyik, a projekt vezetője pedig Gregory Crane. (PDL, ante 2012.)

Neki kettős érdekeltsége van a Perseus projekt elindításában. Egyrésztől publikált számos görög íróról, jelentek meg cikkei görög drámákról, a hellén költészetéről és egy könyve az Odüsszeiáról is. De kutatásának nagy részét Thuküdidészre fordította, arra az ókori történetíróra, akit Hérodotoszhoz hasonlóan a tudományos történetírás atyjának neveztek, és aki a Peloponnészoszi háború szerzője. Emellett nagyfokú érdeklődést tanúsít a humán tudományok és a digitális technika kapcsolata, valamint annak fejlődése iránt. Dolgozott a TLG (Thesaurus Linguae Graecae – ókori görög szövegek adatbázisa⁵) munkatársaként, ő dolgozta ki a UNIX- alapú teljes szöveges visszakereső rendszerüket. (TLG, ante 2012)

2004-ben, a Google Books fejlődésével, az kezdte el foglalkoztatni, hogy milyen problémák és lehetőségek adódnak ha nem csak egy gyűjtemény kerül online elérhetővé, hanem egy egész könyvtár. (PDL, ante 2012)

5. Fejlődés

Kezdetben az ókori görög világhoz kapcsolódó dokumentumokat, majd csak 9 évvel később kezdte el gyűjteni az ókori Rómához kapcsolódó dokumentumokat. A munkát 1996-ban, a

² Digitális Könyvtár Kezdeményezés

³ Nemzetközi Alapítvány a Humán Tudományokért. A humán tudományra irányuló kutatások, oktatás és programok támogatója.

⁴ Nemzetközi Tudományos Alap. Célja a tudomány haladásának támogatása.

⁵ Thesaurus Linguae Graecae főoldala. URL : <http://www.tlg.uci.edu/> (a letöltés ideje 2012. 11. 16.)

Nemzeti Alapítvány a Humántudományokért Tanítás a technológiával⁶ programjának keretében kezdhették meg. Az összeg tízszer kisebb volt, mint az, amit a Görög Perseus fejlesztésére kaptak, ezért nem is reménykedtek abban, hogy akkora lefedettségű gyűjteményt tudnak kialakítani, mint a görög anyagoknál. Végül más forrásból is kaptak segítséget így egy harmad akkora anyagot gyűjtöttek össze a Római Perseushoz, mint a Görög Perseushoz. A Tanítás a technológiával program keretében megalkották még a VRóma: Egy virtuális közösség a klasszikusok tanításáért és tanulásaért, valamint a Vergilius Projektet. Az előbbi keretében középiskolai tanárookra központosult a figyelem, valamint fejlesztettek egy online interaktív tanulási környezetet. A Vergilius gyűjtemény kialakítása során morfológiai elemzést végeztek, elősegítve ezzel egy kifinomultabb nyelvi adatbázis létrehozatalát.

De a hosszú távú céljuk mindig az volt, hogy minél nagyobb közönséget nyerjenek meg a klasszikusok iránt, sőt, minden téma iránt, amin dolgoztak. A római gyűjteménnyel már szélesebb felhasználói kört szereztek. De ez a téma ennél sokkal többet is adott. Hiszen a római történelem számos irodalmi művet inspirált. Shakespeare római színműivel egy különösen fontos kapcsolatot alakít az angol irodalom és a római világ között. Ezek után egyértelmű volt, hogy szüksége van a gyűjteménynek Shakespeare műveire és más római világ ihlette színművekre is. Így akik elolvassák a római színműveket azok közvetlenül elolvashatják a római forrást is. Így található gyűjteményünkben korai modern angol nyelvű dokumentumok. Ezután indultak el egy olyan irányba, ami lényegesen megnövelte a gyűjtőkörüket. (Crane, 2000.)

6. Technika, feldolgozás

Bár a ma elérhető Perseus Digitális Könyvtár online környezetben az interneten keresztül egyszerűen használható. Azonban nem így indult ez a kezdeményezés.

Az 1970-es években jelent meg a mikroprocesszor, ami nagy áttörést jelentett, elindult a személyi számítógépek fejlődésének 5. generációja. A hordozható számítógépek még nem jelentek meg és maga a felhasználóbarát kezelőfelület is csak a 80-as években kezdett el fejlődni. (Éhn, ante 2012.) A tervezés során 1985-től még úgy feltételezték, hogy Unix alapú operációs rendszerekkel fognak foglalkozni, mert akkor még az bizonyult az egyetlen életképes rendszernek ahhoz a munkához, amit terveztek. 1987-ben, amikor elkezdték a munkálatokat a gyűjtemény kialakításán, akkor egy hatalmas áttörés volt ezen a téren a Mac II. megjelenésével. Jobb volt a nyelvkezelése és sokkal népszerűbb volt az ilyen területen

⁶ National Endowment for the Humanities Teaching with Technology Grant

dolgozó munkatársak körében. Ez nem csoda, hiszen már grafikus felhasználói felülete volt és a használta is egyszerűbb. A Hypercard volt az a hipertextkezelő rendszer, aminek segítségével, a Yale University Press közreműködésével, kiadták a CD-ROM verziójú Görög digitális könyvtárat 1992-től 1996-ig. A hangsúly az adatok szerkezetén és azon van, hogy elválasszák az adatot az addig tárolt formátumtól. Ez hatalmas munka volt az elindulás időszakában, az akkor még éppen fejlődésnek indult számítógépes eszközökkel.

1993-tól a World Wide Web mindenki számára elérhető lett, szabad felhasználású. Ez után kezdtek el dolgozni a Perseus webes változatán, hogy hozzáférést biztosítsanak a könyvtár főbb részeihez egy héten belül. Természetesen egy évet szántak arra, hogy egy viszonylag teljes verziót tudjanak a felhasználóknak biztosítani. (Crane, 1998.)

1996-ban a Római Perseus kiépítése során rendelkezésükre állt egy 30.000 dolláros digitális fényképezőgép, 2000x3000 pixeles (=6 megapixel) a múzeumi fotózáshoz, de a helyszíneken nem akarták kockáztatni, ezért egy kevésbé drága, 1000x1500 pixel (=1,5 megapixel) felbontású kamerát használtak. Így a helyszíni fotók hamarabb elévülnek, mint a múzeumi fotók. Más esetekben próbálták ezt elkerülni és a legjobb technológiát alkalmazni. (Crane, 1998.) A szövegeknél az SGML/XML kódolást használták. Valamint úgy tervezték a rendszert, hogy annyi automatikus linket készítsen, amennyit csak lehetséges, hiszen nincs arra idő és kapacitás, hogy a szövegeket egyenként, kézzel kössék össze. (Crane, 1998.)

Ma egy átlagos digitális fényképezőgép, amihez bárki, átlagos áron hozzáférhet kb. 10-15 megapixeles, így látható mennyit fejlődött azóta a technológia.

7. Hozzáférhetőség, felhasználhatóság módja

A Perseus mostanra a vezető szolgáltató nyílt forráskódú, görög és latin szöveges és nyelvi adatokhoz. Gyűjteményükbe tartoznak digitális adattárak a klasszikus görög és római gyűjtemények, művészi és régészeti képek, valamint felhasználói eszközök diákoknak és tanároknak. A Perseus integrált olvasói környezete egyesíti a forrás szövegeket, fordításokat, dinamikus generált linkeket szótárakhoz és nyelvi technológiákhoz, mint morfológiai és szintaktikai elemzés, ami jelentősen gazdagítja és bővíti az anyagot, amivel bármilyen szintű felhasználó dolgozhat.

Éppen ezért fontos az egyes dokumentumok jogkezelésének, felhasználási engedélyeinek kérdése. Kezdetben a Perseus több különféle témában fejlesztett digitális gyűjteményeket, de különösen erős az elsődleges forrásokban, kézikönyvekben, és művészeti és régészeti adatokban a római- és görög világról. Eredetileg CD-ROM-on publikált a Yale University

Press által, de a Perseus felváltotta ezt nyílt hozzáférésű webes publikálásra 1995-től. A nyílt hozzáférés önmagában nem bizonyult megfelelőnek a Perseus közönsége számára – a kollégák többet akartak, mint egyszerűen kikérni az elsődleges forrást és a kézikönyvet, amiket géppel kezelhető formába helyeztek. A kollégáknak a saját elemzési módszerüket kell alkalmazniuk az XML forrásfájlon és létrehozni a saját származtatott munkájukat, ami azokra az annotációkra mutat, amit ők maguk dolgoztak ki és adtak hozzá. 2006 márciusától aztán hivatalosan is alkalmazták a Creative Commons licencet. Majd 5 évvel később, 2011-ben tovább léptek és eltávolították a nem-kereskedelmi korlátozásokat, sutba vetve bármilyen igényt bevételre.

A Creative Commons egy amerikai nonprofit szervezet. Szem előtt tartotta a szellemi alkotás ösztönzésének és az egyetemes kultúra értékeinek megóvásának fontosságát. Célja az hogy megoldást kínáljon a szerzői jogok kezelésére egy egyszerű felhasználói szerződés formájában. Fontosnak tartják a minél egyszerűbben értelmezhető és könnyen használható licenceket alkossanak, amelyekre bárki hivatkozhat saját műveiben. (Kelényi, 2004.)

Jelen Licenc feltételei értelmében a Jogosult ezennel a Felhasználónak az egész világra kiterjedő, díjmentes, nem kizárólagos, folyamatos (az alkalmazandó szerzői jog szerinti védelmi idő teljes tartamára) felhasználási jogot biztosít...
(Creative Commons Corporation, ante 2012.)

A Creative Commons megoldást jelent arra, ha a szerzők nem szeretnék teljes mértékben korlátozni műveik felhasználását, így a következő kategóriák jöttek létre:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Ne add el! — Ezt a művet nem használhatod fel kereskedelmi célokra.

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

1. ábra Creative Commons kategóriák
Forrás: (Creative Commons Corporation, ante 2012.)

A kategóriák a szövegeknél egyszerűen jelölhetők a kis ábrák segítségével, így egyszerűen és gyorsan tájékoztatva az olvasót annak felhasználási lehetőségeiről. Ugyanakkor ha szeretnénk

élni ezzel a lehetőséggel és a Creative Commons honlapján egy űrlap segítségével kiválaszthatjuk a nekünk megfelelőt, majd kapunk egy kódot, amelyeket elhelyezhetünk a megfelelő oldal szövegében. Ekkor az ikon egyben hivatkozás is a licenc egyszerűsített változatát tartalmazó oldalra. Az űrlap kitöltése során lehetőség van a műre jellemző adatok megadására is, amelyek aztán metaadatként szolgálnak. (Kelényi, 2004.)

Ez a kezdeményezés növelte azt a képességüket, hogy szorosan együttműködjenek kollégákkal mind az Egyesült Államokban, mind más országokban. Az elmúlt 7 évben amióta CC licenc alatt adják ki az adataikat, sikerült finanszírozott együttműködést kialakítani Egyesült Államokbeli és külföldi intézményekkel is. Ilyen együttműködő partnerük például a Humboldt Egyetem, a Kölni Egyetem, a Német Régészeti Intézet, a Kairói Egyetem, a Hong Kongi Városi Egyetem, a Mount Allison Egyetem, és a Harvard Egyetem. Finanszírozó szervek a Egyesült Államokbeli Nemzeti Humántudományi Alapítvány⁷, a Nemzeti Tudományos Alapítvány, Múzeumi és Könyvtári Szolgáltatások Intézete, a Mellon Alapítvány, a Cantus Alapítvány, a Német Tudományos Alapítvány és a Egyesült Államokbeli Közös Információs Rendszerek Bizottsága⁸. Az adataik új célt kaptak és elérhetőek lettek olyan finanszírozott projekteknek az Egyesült Királyságban, Németországban, Olaszországban és az Egyesült Államokban amikkel eddig nem volt formális kapcsolatuk. A CC licenc felgyorsított, ha nem is tette teljesen elérhetővé, egy sokkal együttműködőbb munkavégzést, mint amit az elmúlt 20 évben tudtak végezni. (Lee, 2012.)

Elemzések szerint az Internet Archívumból 2012-ben letöltött első millió nyílt forráskódú könyvben több mint 2 milliárd latin szó volt. (Lee, 2012.) Ekkora szintű hozzáférés majdnem elképzelhetetlen nyílt tartalomkezelési politika nélkül. Amiért az olyan intézmények miatt, akik ilyen agresszív nyílt forráskódú politikát folytatnak, mint például az Internet Archívum⁹, az internet közösség, amely lassan túllépi a népesség egy harmadának tömegét, most legalább tízszer annyi görög és latin szöveghez tud hozzáférni, mint egy évtizeddel ezelőtt. De a fizikai hozzáférés nem jelenti azt, hogy mindenki fel tudja használni a szöveget. Azok százaléka, akik el is tudják olvasni azok közül akik hozzáférnek jelentősen kicsi, így egyértelmű, hogy a fizikai és az szellemi hozzáférés nem függ össze.

⁷ US National Endowment for the Humanities

⁸ UK Joint Information System Committee

⁹ Internet Archívum főoldala. URL: <http://archive.org/index.php> (letöltés: 2012.12.12.)

8. Cél

Jövőképüknek tekintik, hogy a humán tudományok teljes anyagát, mind nyelvi forrásokat, fizikai tárgyakat és történelmi színtereket, szellemileg elérhetővé tegyék minden egyes embernek tekintet nélkül nyelvi és kulturális hátterükre. Természetesen ez sosem valósítható meg teljesen, de folyamatosan törekednek arra, hogy minél közelebb jussanak hozzá.

Tudják, hogy a munkájuk befolyással van arra, hogy a jövő generációnak lesz-e lehetősége, arra, hogy a múlt nyelvein olvasson, megvizsgáljon ősi leleteket és felfedezzen történelmi helyszíneket. (PDL, ante 2012.)

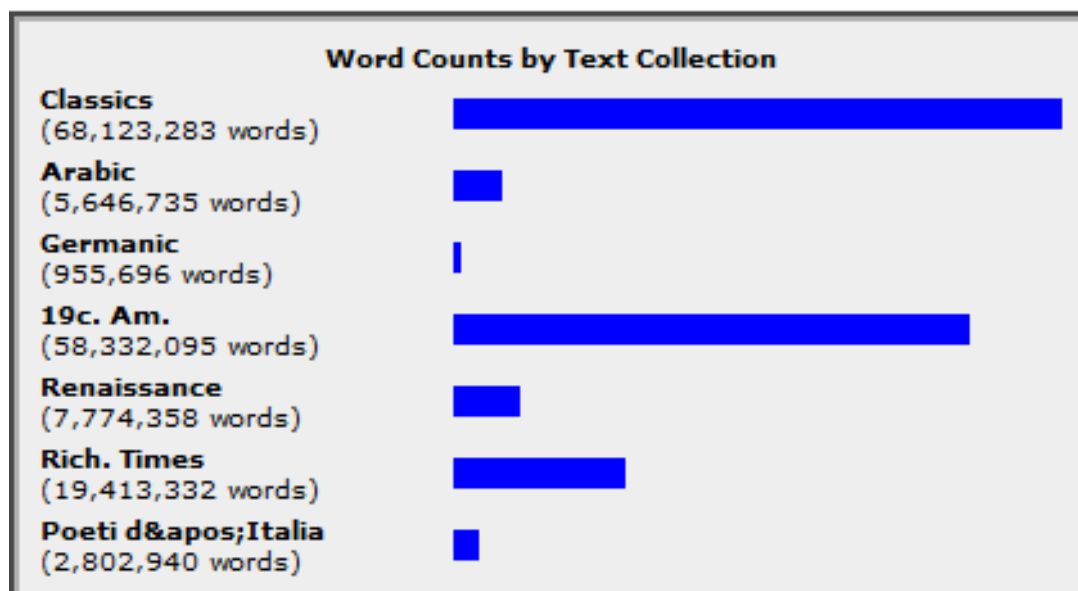
A 20. századi nyomtatott kiadványok bár elérték a speciális célközönséget, gyakran irrelevánsak voltak az egyetemi, főiskolai képzések tananyagában. A Perseusnak szüksége volt egy olyan szellemi kultúrára, ami a tanulást és a tanítást is magába foglalja. A most elérhető görög, latin, arab és héber tartalom túl nagy mértékű annak a könyvtári szakembernek és kutatócsoportnak, akik használják a gyűjteményt. Ezért kell kialakítaniuk egy olyan újfajta pedagógiát, amelyben a tanuló kutatók és a „polgári tudósok” fontos szerepet játszanak a hatalmas mennyiségű digitalizált anyag elemzésében. Ez volt az alapja annak az új tantervnek, amely átszervezte az egyetemi oktatást. Mindezt azzal, hogy magába foglalja az új ismereteken alapuló kiadványokat és kapcsolódik a társadalom szociális életéhez. A nyílt forráskódú publikálás megváltoztatta a tanítás és kutatás, a kutatás és a társadalom, mint egész kapcsolatát, valamint a tandíjat és a kialakulóban lévő könyvtári infrastruktúrát.

9. Gyűjtemények

- a) Görög és római anyagok (elsődleges és másodlagos források az ókori Görögország és Róma tanulmányozásához)
- b) Művészeti és régészeti műkincs böngésző (Különböző művészeti tárgyak, helyszínek és épületek gyűjteménye. Itt összesen 1305 érme, 1909 váza, 2003 szobor, 179 helyszín, 140 drágakő és 424 épület leírása található és a legtöbbhez kép is tartozik)
- c) Arab anyagok (Arab nyelvű dokumentumok)
- d) Germán anyagok (A germán népek tanulmányozásához)
- e) 19. századi Amerika (A 19. századi Egyesült Államok történetének forrásai)
- f) Reneszánsz anyagok (A korai modern angol irodalom elsődleges és másodlagos forrásai)
- g) Richmond Times-Dispatch (Virginia állam fővárosának, Richmond hírújságának a számai 1860. november 1-től 1865. december 30-ig terjedő időszakból.)

- h) Latin nyelvű humanista és reneszánsz olasz költészet (Latin versek amik Itáliában vagy itáliai kulturális környezetében íródtak egészen Dante születésének kezdetétől) (PDL, ante 2012.)

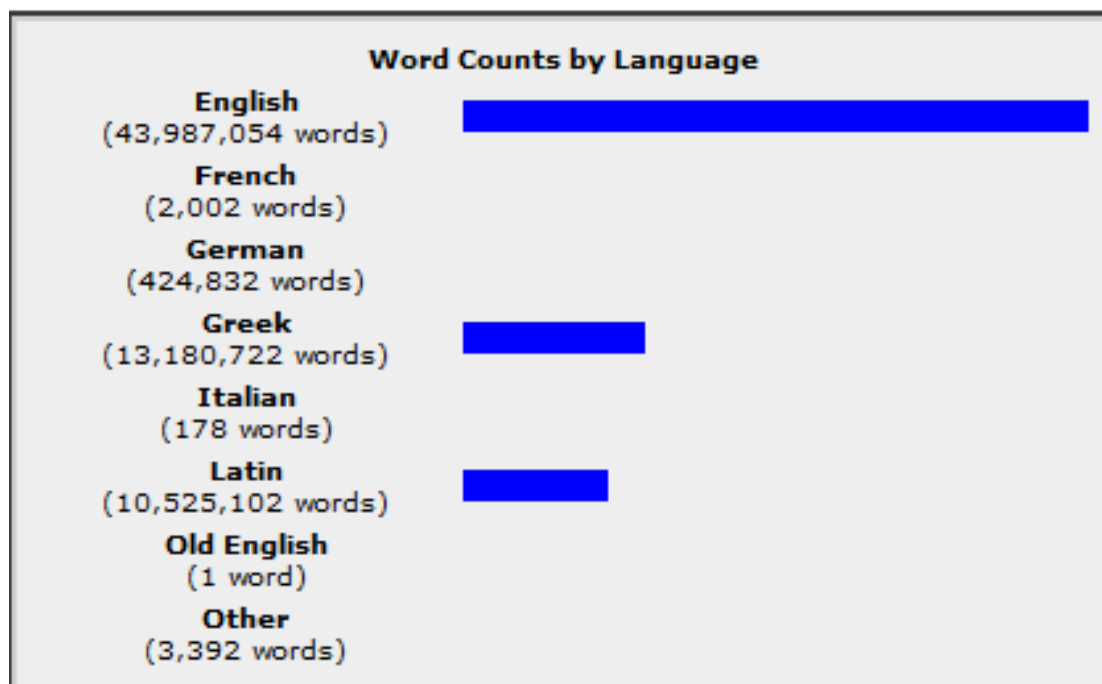
A gyűjtemények kialakítása során a fő hangsúly a klasszikus görög és latin nyelvű, ahhoz kapcsolódó dokumentumokon, valamint a 19. századi amerikai szövegeken. Ez látszik a 2. ábra ábrázolásán is, hiszen klasszikus szövegből 68.123.283 szót biztosítottak a felhasználóknak, míg az 19. századi amerikai szövegek gyűjteménye 58.332.095 szóból áll. Ez után következik a Richmond Times-Dispatch gyűjtemény 19.413.332 szóval, majd a reneszánsz anyagok 7.774.358 szóval. Ebből is látszik milyen nagy mennyiségű anyagot digitalizáltak már.

2. ábra Gyűjtemények nagysága szavak szerint
Forrás: (PDL, ante 2012.)

Greek Perseus, Roman Perseus – A görög és római gyűjtemény

Ez a gyűjtemény főként ókori, tehát klasszikus görög és római szövegeket tartalmaz, de találhatunk itt másodlagos dokumentumokat is, azaz fordításokat, vagy a klasszikus szövegről írt publikációkat. Éppen ezért lehetséges, hogy ahogy a 3. ábra is mutatja, főként angol nyelvű dokumentumokat fog össze a gyűjtemény, hiszen 43.987.054 angol nyelvű szót biztosít. Ezen túl pedig franciául, németül és olaszul is találhatunk szövegeket. Ha összehasonlítjuk a görög és latin nyelvű dokumentumokat, akkor egyértelműen a görög szövegekből van több, majdnem 3 millió szóval.

3. ábra Görög és római szövegek gyűjteménye
Forrás: (PDL, ante 2012.)

Az, hogy áttértek a Creative Commons licencére sokkal jobb pozícióba kerültek azon a téren, hogy könnyebb az együttműködés a diákokkal a görög és latin szövegek területén, de emellett fontos, hogy elkezdhatték az ókori klasszikusok, mint fogalom átértékelését. Így kicsit elhagyva a hagyományos vonalat, ami a görög és latin nyelvekre, a görög-római világra koncentrált, elindulhatnak abba az irányba, ahol a látóköruk kiterjed minden kultúrára. De ha elkezdik kiszélesíteni az ókori klasszikusok, mint terület felfogását, akkor amiatt a lépés miatt, hogy elindulnak a digitális tér felé, mint humanisták, szintén át kell gondolni a fő feladatukat. Gregory Crane úgy fogalmazott, hogy mivel a humántudománynak csak egy kis részhalmazára specializálódtak, ezért az a feladatuk, hogy segítsenek, hogy abban a részhalmazban a humántudományi rekordok a legteljesebben hozzájáruljanak ehhez a szellemi élethez. (Lee, 2012.)

Természetesen ennek a részhalmaznak a kialakítása is sok nehézségbe ütközik. A gyűjteményi kör bővítése során is problémák léphetnek fel. A legfontosabb kérdés, mi az az irány, amelybe elinduljon a terjeszkedés. Ehhez fontos tudni, hogy az emberi kultúrák összekapcsolódnak, hatással vannak egymásra mind térben, mint időben. Így ha csak a főbb nyelvek megőrzésére is korlátozzák csak a munkájukat, a több ezer év alatt kialakultak olyan kapcsolatok, amelyeket nem lehet figyelmen kívül hagyni. Emellett pedig fontosnak tartják a másodlagos források figyelembe vételét és vizsgálatát is, minimum angol, francia, német és

olasz nyelven. Ha azonban a jelentős kulturális örökségű nyelveket szeretnék nézni, akkor azon nyelvek száma, amelyek nagy valószínűséggel életben fognak maradni 19-re nő. Ennyi nyelvvel való munka pedig hatalmas erőfeszítésbe kerülne. Hogy ezt ábrázoljam, vegyünk például két nyelvet. Lehetővé kellene tenni, hogy akik kínaiul beszélnek dolgozhassanak a görög nyelven közzétett dokumentumokkal, és a kínai nyelven feltett dokumentumokkal is szeretnék dolgozni az angol nyelven beszélő felhasználók. Emellett az is fontos, hogy mind a kínai mind az angol nyelven beszélő felhasználó meg tudja osztani egymással a szöveghez való hozzájárulásukat.

Az Alpheios projekt

A Creative Commons licenc bevezetésével lehetővé vált, hogy kapjanak az Egyesült Államok Oktatási Minisztériumától 450.000 dollárt, az infrastruktúrájuk kibővítésére. Így indultak el az arab nyelv irányába. A dokumentumok előállítását az Alpheios projekttel¹⁰ együttműködve végzik, létrehozva az első nyílt forráskódú olvasási környezetet az arab nyelvnek. Ez magába foglal egy géppel olvasható változatot a legtöbb fontos arab klasszikus – angol szótárt. A Tufts Egyetemen lehetőségük volt kurzusok megalkotására, görög, arab és latin nyelvből az ókori klasszikusokon keresztül, valamint egy új, Klasszikus Tanszék megszervezése az egyetemen, nem csak az ókori görög és latin nyelvhez kapcsolódóan, hanem klasszikus arab, szanszkrit és kínai nyelvet is központba helyezve. (Lee, 2012.)

19. századi amerikai gyűjtemény

A jelenleg majdnem 60 millió szavas gyűjteményt arra tervezték, hogy bemutassa a szövegbányászat és információ kivonás alkalmazásának lehetőségeit történelmi szövegeken. Ez különböző helyspecifikáció megállapítását, információ kivonást, hivatkozás beazonosítását jelenti olyan adattípusok esetében, mint személyek, helyek vagy szervezetek. A hangsúly tehát az automatikus azonosításon van. Így összesen 12 millió címkét adtak a gyűjteményhez, és ezek bármelyike kereshető a felhasználó által. Ez az automatikus elemzés három előnnyel jár. Az egyik, hogy skálázható, könnyen mérhető, így ugyanaz a rendszer kezelhet kis és nagy méretű gyűjteményt is, sőt minél nagyobb a gyűjtemény, annál hitelesebb az eredmény. Másodszor ezek a módszerek javítják a találati eredményt és úgy végzi a címkézést, hogy a szöveget, mint egészet nézi. Harmadszor az eredmények saját magukat tudják szelektíven finomítani, valamint felhasználható más hasonló dokumentumok gyűjteményénél a találatok

¹⁰ Alpheios projekt főoldala. Hozzáférés: URL: <http://alpheios.net/> (letöltés ideje: 2012.12.25.)

fejlesztésére. 2005 májusában kiegészítették a gyűjteményt, összekapcsolódva a Wikipédiával és összesen 15 millió egyértelműsítő oldalt kapcsoltak a dokumentumokhoz. Ezek a közösségileg generált linkek nagyon pontosnak bizonyultak. (Crane, 2006)

A gyűjtemény kialakítása során különböző témákat választottak, különböző használati igényeket figyelembe véve. A fő részt a polgárháború időszakából emlékiratok, folyóiratok és referenz munkák alkotják. A fő cél az lenne tehát, hogy egy jól dokumentált témában támogassák a kutatókat, méghozzá viszonylag szűk kronológiai fókusszal, de széles körű földrajzi kiterjedéssel, amelyek felölelik az Egyesült Államok jelentős részét. Vannak a gyűjteményben helyi történelmi anyagok, Boston területére koncentrálva amely több száz évet foglal magába. Emellett megtalálhatók 19. századi hírájságok, irodalmi művek és különböző életrajzok is, így politikusok, tudósok és kulturális vezetők életét követhetjük nyomon. (Crane, 2006)

Perseus Garner

Ez a gyűjtemény tartalmaz elsődleges forrásokat a reneszánsz Anglia időszakából és másodlagos forrásokat a 19-20. századból néhány választott másodlagos forrás. Ezekből némelyik elérhető interneten, de legtöbb nem. A Perseus Garner létrehozásának legfőbb oka, hogy a ritka vagy nehezen hozzáférhető anyagokat elérhetővé tegyék a szélesebb közönségnek. De természetesen nem csak szövegeket adtak a felhasználóknak, hanem aköré felépített különböző szolgáltatásokat is. Automatikusan generált hivatkozás linkek az elsődleges és másodlagos források között, szövegek közötti összekapcsolások, térbeli és időbeli megjelenítést segítő eszközök, kifinomult keresőrendszer, visszakereső segédprogramok. (Wulfman, 2009.)

Még ha így kisebb is lesz a hangsúly a görög és latin nyelven, a rendelkezésre álló források és potenciális közönség exponenciálisan nőtt.

Ha azt szeretnék elérni, hogy az emberiség kulturális ténykedései elérhetőek legyenek, akkor az egyetemi, főiskolai szakdolgozatoknak gépileg kezelhetővé kell válnia, ha minőségben kiérdemelt, akkor globális közönségnek. Ha a hallgatók is hozzájárulhatnak a görög, latin és más nyelvi kihívások megértéséhez, akkor eléggé felkészültek ahhoz, hogy szakmailag elemezzenek nagy mennyiségű elsődleges és másodlagos forrásokat, mind angol, mind más modern nyelven.

10. Szolgáltatások

Ahogy a modern digitális infrastruktúra megkívánja, a gyűjtemények és szolgáltatások automatikusan kapcsolódnak egymáshoz és együtt olyan digitális anyagot biztosítanak a felhasználó rendelkezésére, ami minőségileg felülmúlja a nyomtatottat. A mostani fejlesztések központjában teljes mértékben a felhasználó áll, akikkel a kapcsolatot olyan közösségi oldalakon is felveszi mint a facebook¹¹ és a twitter¹².

A gyűjtemények és szolgáltatások lehetővé teszik, hogy a felhasználók kutatásaik során jelentős eredményeket érjenek el, melyet azonnal megoszthatnak, elterjeszthetnek az elsődleges forráshoz kapcsolódóan.

Az utóbbi években munkájuk főleg a görög, a latin és az arab nyelvre koncentrált. Próbálták ösztönözni a görög vagy latin nyelven tanuló diákokat és osztályokat, hogy kutatási projektjeik során segítsenek felépíteni azt a szintaktikai viszonyrendszert, ami a klasszikus görög és latin szövegekben minden egyes szóhoz a megfelelő információt csatolja, olyan viszonylatban, hogy például mi a téma, mi a tárgy, hova csatolható előjáró szó, melyik melléknév melyik főnevet módosítja. Ehhez kapcsolódóan feladat az egyes szavak morfológiai elemzésének elvégzése és ahhoz a szótári bejegyzéshez kapcsolás, amelyik szóból ered a kifejezés. (PDL, ante 2012.)

Megalkottak egy felhasználói segédletet az arab nyelvhez.

A nyílt forráskódú hozzáférés két alapvető változást jelentett a humántudományok oktatása során. Első sorban az, hogy bár a klasszicisták mindig olvastak görög és latin forrásanyagokat, de most a digitális világban, ezek az olvasmányok dinamikusak és egyénre szabottak lehetnek attól függően, hogy mi iránt érdeklődik az a bizonyos hallgató. Emellett olyan előnyük is származhat ebből, hogy visszajelzéseket kaphatnak az olvasmányokról és önértékelési módszereket, amelyek ezelőtt nem voltak kivitelezhetőek, különösen nem kihalt nyelvek tanulmányozása során. Az elolvasott dokumentumok listáját lehetőség van e-portfólió részeként közzétenni, így azok a diákok is dokumentálhatják miket sajátítottak el, akik nem vettek részt semmilyen jól ismert, nagyobb programban. Ez az e-portfólió egy olyan váltást tükröz, amely keretében kevésbé támaszkodnak elvont osztályzatokra, inkább olyan munkák elemzésére, akár emberrel vagy géppel végzet analízisekre, amelyek a hallgató kiválasztása alapján kerülnek publikálásra. Így a hallgatók egy aktív tanulási felületet használnak.

A nyílt hozzáféréssel járó másik változás az újramegjelenések szerkesztésének lehetősége. Ezt az ókori klasszikusok területén központi feladatnak tekintik. Habár a munkálatok elkezdődtek

¹¹ A Perseus Projekt facebook oldala. URL: <http://www.facebook.com/perseusproject?ref=ts&fref=ts>

¹² A Perseus Projekt twitter oldala. URL <https://twitter.com/PerseusDigLib>

a szerkesztési munka átformálásának területén, annotációk új formái, új tudásforrások és új szolgáltatások jelentek meg. Ezek átalakítják a forrásokhoz kapcsolható tevékenységeket, így akár közvetlenül olyan nyelveken is dolgozhatunk elsődleges forrásokkal, amelyet nem tanultunk. Az automatikus módszerek egy kiindulópontot jelentenek, de szükség van a még tanuló kutatók és a polgári tudósok hozzájárulására. (Lee, 2012.)

11. Felhasználói felület

A Perseus Digitális Könyvtár gyűjteményeit a weboldalukról érhetjük el, <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/> címen. A főmenü alatt, a középső tartalom részben a legfrissebb bejelentéseket, híreket találhatjuk. Ezentúl már a főoldalon is láthatjuk, ahogy a 4. ábra is mutatja, hogy a jobb oldalon szürke mezőben olyan segédeszközöket biztosítanak nekünk, hogy egyetlen kattintással megtekinthetjük a népszerű szövegeket és művészeti és régészeti képeket, tehát amiket leggyakrabban nyitnak meg. Szintén egyszerűen elérhetjük az online kiállításokat és olyan kiemelt oldalakat, amelyek szorosan kapcsolódnak a projekt működéséhez. A weboldal teljesen átlátható, könnyen kezelhető, a felhasználók számára egyszerűen elsajátítható kezelésű.

Announcements

- July 11, 2012

We would like to call attention to [a thoughtful blog post on the Latin Word Study Tool](#) in Perseus and why it is important to improve it. The post names a number of key challenges and, more importantly, argues forcefully that answering those challenges in the morphological analysis is of pedagogical value.

The big challenge is that machines are not perfect and won't be, even if they grow cleverer (as indeed they can) in their ability to morphologically analyze Latin. The best solution is probably to aggregate effort from many people. The big question is whether the problem is important enough and people care enough to build a system to manage corrections from many named sources.

You can see work in this direction in the March 20 posting below. There we show work adapting the distributed editing environment developed for the papyrologists to the needs of Classicists working with literary texts as well. Editing morphological data is similar in principle, though a bit different in practice. While we do not have a simple morphology system, users could use the [Greek and Latin Treebank editing environment](#) and only edit the morphology. That might be a useful starting point. The real question is whether the morphology is worth the attention by itself when you could also annotate the syntax - but there are very qualified people (such as Helma Dik) who believe just that.

Our question to the community is this: How many contributors would there be? In particular, we would love for classes to 'adopt a passage,' correcting all the morphology and basic issues as a contribution to knowledge. Of course, all the data that we produce is released under a Creative Commons License.

- April 25, 2012

We have addressed some performance issues with the site and fixed a crash in the vocabulary tool. Although some performance problems may persist, we hope that the overall experience is improved. As always, feedback is welcome. Feel free to send detailed error reports to the webmaster.

- April 10, 2012

Perseus has rolled out stable, linkable URIs for Smith's "Dictionary of Greek and Roman biography and mythology." URIs for people entities from the Smith biography adhere to the following syntax: <http://data.perseus.org/people/smith:<name>-<number>>, and include support for Content-Type negotiation based on the HTTP Accept header. Currently supported Content-Types are text/html, directing you to the corresponding page in the Perseus HTML display, and text/xml, producing the TEI XML for the dictionary entry. An example URI is <http://data.perseus.org/people/smith:alexander-3>. Matteo Romanello has produced a sample linked data application using these URIs at <https://github.com/mromanello/SameAs-game>.

- March 20, 2012

Perseus announces plans to decentralize the curation, annotation, and general editing of the TEI XML texts that it hosts. Ultimately this will include every textual object in Perseus, allowing individuals to modify (where rights allow), and to create new, dictionary and encyclopedia entries, translations, commentaries, introductions, as well as machine actionable annotations such as identifications of people and places and the morpho-syntactic analyses in the Greek and Latin Treebanks. Please see the demos of the prototype interface for such basic tasks as [editing](#) and [reviewing](#) existing source texts and [creating new translations](#). Our goal is to integrate this work with existing learning management systems, evolving e-portfolios, institutional repositories and new instruments of digital publication. We hope to be able to begin beta testing the environment soon.

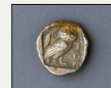
Popular Texts

- Caesar, *Gallia War* ([English](#), [Latin](#))
- Catullus, *Carmina* ([English](#), [Latin](#))
- Cicero, *In Catilinam I* ([English](#), [Latin](#))
- Vergil, *Aeneid* ([English](#), [Latin](#))
- Herodotus, *Histories* ([English](#), [Greek](#))
- Homer, *Odyssey* ([English](#), [Greek](#))
- Plato, *Republic* ([English](#), [Greek](#))
- Tom Martin, *Overview of Classical Greek History from Mycenae to Alexander* ([English](#))

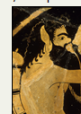
Art and Archaeology

Aegina, Temple of Aphaia

Silver obol from Athens

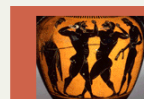

Satyr on Attic red figure vase

The Barlett Head

Exhibits

The Ancient Olympics

Greece's Greatest Hero

Featured Sites

- Stoa: Open Access Publication
 - Demos
- Archimedes
- The Text Encoding Initiative
- Tufts Digital Library
- Center for Hellenic Studies
- Arachne (DAI object database)
- Deutsches Archäologisches Institut
- Camena-Latin Texts of Early Modern Europe
- Institute for the Study of the Ancient World
- Inscriptions of Aphrodisias
- Imperial College London Internet Centre
- Index Thomisticus
- Perseus under PhiloLogic

4. ábra A Perseus Digitális Könyvtár főoldala

Ahogy a 4. ábra is mutatja a weboldal jobb felső sarkában érhető el az egyszerű kereső, ahol példákkal mutatják a keres megfelelő alkalmazását. Onnan léphetünk tovább az összetett keresőfelületre is. (PDL, ante 2012.) Itt rendkívül sok, a felhasználók igényeit teljesen kielégítő keresőfunkciókat vehetünk igénybe. Lehetőség van nyelv szerint keresni, Boole operátorok használatával, külön-külön az egyes gyűjteményekben vagy akár több gyűjteményben egyszerre. Ezen túl a szótár eszközökben, a szavak angol nyelvű leírásában is kereshetünk és rendelkezésre állnak különböző csonkolási lehetőségek. Alkalmazhatunk egy kép keresőt, a különböző művészeti és régészeti képekben való kereséshez. Ezen túl lehetőség van külön személynevek, helyek és dátumokban való keresésre, ahol sok réti finomításra van lehetőségünk. A keresőfelület jobb oldalán segítséget találunk a görög szöveg begépeléséhez, valamint itt találunk egy linket a szótár részhez.

Home Collections/Texts Research Grants Open Source About Help

Show documents in **Greek**

Select one or more works:

- Achilles Tatius, Leucippe et Clitophon (ed. Rudolf Hercher)
- Aelian, De Natura Animalium (ed. Rudolf Hercher)
- Aelian, Epistulae Rusticae (ed. Rudolf Hercher)
- Aelian, Varia Historia (ed. Rudolf Hercher)
- Aeneas Tacticus, Poliorcetica (ed. William Abbott Oldfather)
- Aeschines, Speeches
- Aeschylus, Agamemnon (ed. Herbert Weir Smyth, Ph.D.)
- Aeschylus, Eumenides (ed. Herbert Weir Smyth, Ph.D.)
- Aeschylus, Libation Bearers (ed. Herbert Weir Smyth, Ph.D.)
- Aeschylus, Persians (ed. Herbert Weir Smyth, Ph.D.)
- Aeschylus, Prometheus Bound (ed. Herbert Weir Smyth, Ph.D.)
- Aeschylus, Seven Against Thebes (ed. Herbert Weir Smyth, Ph.D.)
- Aeschylus, Suppliants Women (ed. Herbert Weir Smyth, Ph.D.)
- Andocides, Speeches
- Antiphon, Speeches (ed. K. J. Maidment)

Sort by

- ☐ Alphabetical Order
- ☐ Max Frequency
- ☐ Min Frequency
- ☒ Weighted Frequency
- ☐ Key Term Score

Show

- ☐ top 25 percent
- ☒ top 50 percent
- ☐ top 75 percent
- ☐ all words
- ☐ top percent

Output

- ☒ Table
- ☐ XML

5. ábra Szótár eszközben való böngészés

Ahogy az 5. ábrán is láthatjuk, itt kiválaszthatjuk, hogy milyen nyelvű dokumentumokat szeretnénk vizsgálni, majd kapunk egy listát a megfelelő nyelvű szövegekről. Ott miután kiválasztottuk azt, amit szeretnénk megvizsgálni különböző beállításokra van lehetőség, mint, hogy mi szerint rendezze az eredményt, a szavak hány százalékát mutassa és milyen legyen az eredmény formája. Alapbeállításként a gyakoriság szerint vannak rendezve az előforduló szavak és azok 50%-át tudjuk vizsgálni angolul táblázat nézetben. Természetesen azt is beállíthatjuk, hogy alfabetikus sorrendben, az összes szövegben előforduló szó fordítását listázza. A beállítások után a 'Show vocabulary' gombra kattintva tekinthetjük meg a szótár felületét.

[Home](#)
[Collections/Texts](#)
[Research](#)
[Grants](#)
[Open Source](#)
[About](#)
[Help](#)

Total word count	Unique word count	Vocabulary density	Words occurring only once
41 667	5 339	7,804	1 042

Showing frequencies for:

Achilles Tatius, *Leucippe et Clitophon* (ed. Rudolf Hercher)

Count	Word	Max. Freq.	Min. Freq.	Weighted Freq.	This Word	Total	Key Term Score	Definition	Lexicon Entries
	ὁ	11 532	3 779	4502,7	4502,7	0,0623		the following	LSJ, Middle Liddell, Slater, Autenrieth
	δέ	1 515	1 515	1515	6017,7	0,0082		but	LSJ, Middle Liddell, Slater, Autenrieth
	ἐγώ	1 357	476	597,2	6614,9	0,019		I at least, for my part, indeed, for myself	LSJ, Middle Liddell, Slater, Autenrieth
	αὐτός	653	533	563	7177,9	0,0039		self	LSJ, Middle Liddell, Slater, Autenrieth
	μὲν	560	560	560	7737,9	0,0037		indeed, of a truth	LSJ, Middle Liddell, Slater, Autenrieth
	γάρ	553	553	553	8290,9	0,004		for	LSJ, Middle Liddell, Slater, Autenrieth
	εἰμί	4 469	243	522,94	8813,84	0,0268		sum	LSJ, Middle Liddell, Slater, Autenrieth
	καί	7 908	0	494,25	9308,09	0,0475		and indeed, and further	LSJ
	καί	7 908	0	494,25	9802,34	0,0475		and so	LSJ, Middle Liddell, Slater
10	καί	7 908	0	494,25	10296,59	0,0475		and now	LSJ
	καί	7 908	0	494,25	10790,84	0,0475		and	LSJ, Autenrieth
	ὅς	5 398	0	476,08	11266,93	0,0324		yes, yā, yad,	LSJ, Slater, Autenrieth
	ὅς	5 398	0	476,08	11743,01	0,0324		his, her,	LSJ, Middle Liddell, Slater, Autenrieth
	οὗτος	471	431	441	12184,01	0,0034		this	LSJ, Middle Liddell, Slater, Autenrieth
	τίς	4 681	0	423,37	12607,38	0,0281		who? which?	Middle Liddell, Slater, Autenrieth
	πρός	311	311	311	12918,38	0,0028		on the side of, in the direction of,	LSJ, Middle Liddell, Slater, Autenrieth
	τίς	4 131	0	285,87	13204,24	0,0273		any one, any thing	LSJ, Middle Liddell
	τίς	4 131	0	285,87	13490,11	0,0273		anyone, anything	Slater
	οὐν	298	270	277	13767,11	0,004		certainly, in fact	LSJ, Middle Liddell, Slater, Autenrieth

Refine Display [hide](#)

Show documents in Greek

Select one or more works:

- Achilles Tatius, *Leucippe et Clitophon* (ed. Rudolf Hercher)
- Aelian, *De Natura Animalium* (ed. Rudolf Hercher)
- Aelian, *Epistulae Rusticae* (ed. Rudolf Hercher)
- Aelian, *Varia Historia* (ed. Rudolf Hercher)
- Aeneas Tacticus, *Poliorctica* (ed. William Abbott Oldfather)
- Aschines, *Speeches*
- Aschylus, *Agamemnon* (ed. Herbert Weir Smyth, Ph.D.)
- Aschylus, *Eumenides* (ed. Herbert Weir Smyth, Ph.D.)
- Aschylus, *Libation Bearers* (ed. Herbert Weir Smyth, Ph.D.)
- Aschylus, *Persians* (ed. Herbert Weir Smyth, Ph.D.)
- Aschylus, *Prometheus Bound* (ed. Herbert Weir Smyth, Ph.D.)
- Aschylus, *Seven Against Thebes* (ed. Herbert Weir Smyth, Ph.D.)
- Aschylus, *Suppliant Women* (ed. Herbert Weir Smyth, Ph.D.)
- Andocides, *Speeches*
- Anthon, *Speeches* (ed. K. J. Maidment)

Sort by

Order

☐ Alphabetical

☐ Max Frequency

☐ Min Frequency

☒ Weighted Frequency

☐ Key Term Score

Show vocabulary

Show

☐ top 25 percent

☒ top 50 percent

☐ top 75 percent

☐ all words

☐ top percent

Output

☒ Table

☐ XML

Display Preferences [hide](#)

Greek Display: Unicode (precombined)

Arabic Display: Unicode

View by Default: Translation

Browse Bar: Show by default

6. ábra Szótár eszköz

A listázás után a jobb oldalon lehetőségünk van még a beállítások megváltoztatására. De a tartalom részben megkapjuk a beállításainknak megfelelően a szövegben megtalálható szavak listájának fordítását. Ahogy a 6. ábrán is láthatjuk az adott nyelvű szó mellett megtudhatjuk előfordulásának maximum és minimum gyakoriságát is, de megnézhetjük eredeti környezetben is. Ez nagyon megkönnyíti az olyan felhasználók dolgát, akik még csak tanulják az adott nyelvet és nem biztosak minden szó jelentésében.

Természetesen tudunk böngészni is a különböző gyűjteményekben, amelyet a főmenü 'Collections/Texts' menüpont alatt érhetünk el. Ekkor egy listát kapunk a gyűjteményekről és rákattintva kiválaszthatjuk, hogy melyikben szeretnénk böngészni. A gyűjteményen belül a szerzők neve szerint vagy ha az nincs cím szerint alfabetikus sorrendben vannak listázva a dokumentumok és ha egy szerzőnek több műve is elérhető, akkor egy kinyitható listában láthatjuk azokat, amit a szerző neve melletti kis kék nyíllal tudunk felfedni. A Perseus Digitális könyvtár felhasználói felületén az adott dokumentumnak inkább egy logikai szerkezetét látjuk, mint a fizikai formáját a kötött kötetnek. Ezt az oldal felső részén egy skálázható katalógus mutatja, ahogy a 7. ábrán is láthatjuk. Annak segítségével ugrálhatunk a szöveg egyes részeihez.

section: Aus. Grat 1

This text is part of:

- Greek and Roman Materials
- Latin Poetry
- Latin Texts

Table of Contents:

- section 1
- section 2
- section 3
- section 4
- section 5
- section 6
- section 7
- section 8
- section 9
- section 10
- section 11
- section 12
- section 13
- section 14
- section 15
- section 16
- section 17

XML

Click on a word to bring up parses, dictionary entries, and frequency statistics

Aus. Grat 1

Agotibi gratias, imperator Augusto; si possem, etiam referrem. sed neque tua fortuna desiderat remunerandi vicem neque nostra suggerit restituendi facultatem, privatorum ista copia est inter se esse munificos: tua beneficia ut maiestate praecedunt, ita mutuum non reposcunt. quod solum igitur nostrae opis est, gratias ago: verum ita, ut apud deum fieri amat, sentiendo copiosius quam loquendo. atque non in sacro loco imperialis oraculi, qui locus horrore tranquillo et povere venerabili raro eundem animum praestat et vultum tui; sed usquequaque gratias ago, tum tacens, tum loquens, tum in coetu hominum, tum ipse mecum, et cum voce patui. et cum meditatione secessi, omni loco actu habitu et tempore, nec mirum, si ego terminum non statuo tam grata profitendi, cum tu finem facere nescias [p. 220] honorandi. quis enim locus est aut dies, qui non me Iulius aut similis gratulationis admoneat? admoneat autem? o inertiam significationis ignavae! quis, impiam, loeus est, qui non beneficiis tuis agitet, inflammet? nullus, inquam, imperator Augusto, quin admirandam speciem tuae venerationis incutiat: non palatium, quod tu, cum terribile acceperis, amabile praestitisti: non forum et basilicae, olim negotiis plena, nunc votis pro tua salute susceptis: nam de sua cui non te imperante securitas? non curia honorificis modo laeta decretis, olim sollicitis maesta querimoniis; non publicum, in quo occursum gaudendum plurimorum neminem patitur solum gratulari; non domus commune .secretum. lectus ipse, ad quietem datus, beneficiorum tuorum reputatione tranquillior. somnus, abolitor omnium, imagines tuas offert, ista autem sedes honoris, sella curulis, gloriosa pompis imperialis officii, in cuius me fastigio ex qua mediocritate posuisti, quotiens a me cogitatur, vincor magnitudine et redigor ad silentium, non oneratus beneficiis, sed oppressus, ades enim locis omnibus, nec iam miramur licentiam poetarum, qui [p. 222] omnia deo plena dixerunt. spem superas, cupienda praevenis, vota praecurris: quaeque animi nostri celeritas divinum instar adfectat, beneficiis praeantibus anteceditur. praestare tibi est, quam nobis optare, velocius.

Ausonius. Works. Ausonius, Vol 2. Ausonius, Decimus Magnus. Hugh G. Evelyn-White. William Heinemann Ltd.; Harvard University Press. London; Cambridge, Massachusetts. 1921. Keyboarding.

The Mellon Foundation provided support for entering this text.

XML

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0 United States License](#).

An **XML version** of this text is available for download, with the additional restriction that you offer Perseus any modifications you make. Perseus provides credit for all accepted changes, storing new additions in a versioning system.

Vocabulary Tool

Search

Searching in Latin. [More search options](#)

Limit Search to:

☒ Ausonii Burdigalensis Vasatis Gratiarum Actio Ad Grati Angratium Imperatorem Pro Consulatu (this document)

☒ Search for all inflected forms (search for "amo" returns "amo", "amas", "amat", etc.)

☐ Search for exact forms only

Data/Identifiers

Citation URI: <http://data.perseus.org/citations/urn:cts:latinLit:stoa0045.stoa014.perseus-lat1:1>

Citation URN: urn:cts:latinLit:stoa0045.stoa014.perseus-lat1:1

Document URN: urn:cts:latinLit:stoa0045.stoa014.perseus-lat1

Display Preferences

Greek Display: Unicode (precombined)

Arabic Display: Unicode

View by Default: Translation

Browse Bar: Show by default

Update Preferences

7. ábra Egy digitalizált szöveg felhasználói nézetben

A felület jobb oldalán keresési és szótár eszközöket látunk, valamint különböző beállítási lehetőségeket is innen érünk el. Az oldal alján pedig a letöltési és licensz információkat.

Ahogy a 8. ábrán is láthatjuk, azon szövegek esetében, amelyekhez címkéket kapcsoltak lehetőség van azok szöveggörnyezetben való listázására egy új oldalon, így egyszerűen áttekintést kapunk arról, hogy pontosan hány alkalommal és milyen környezetben fordult elő az adott személy, hely vagy dátum.

Places (automatically extracted)

hide

View a map of the most frequently mentioned places in this document.

Sort places alphabetically, as they appear on the page, by frequency

Click on a place to search for it in this document.

Greenville (South Carolina, United States) (5)

Tennessee (Tennessee, United States) (2)

South Carolina (South Carolina, United States) (2)

Georgia (Georgia, United States) (2)

Sterling, Mass. (Massachusetts, United States) (1)

Richmond (Virginia, United States) (1)

Pennsylvania (Pennsylvania, United States) (1)

North Carolina (North Carolina, United States) (1)

Norfolk (Virginia, United States) (1)

Louis, Ky. (Kentucky, United States) (1)

Fort Bedford (Pennsylvania, United States) (1)

Charlottesville (Virginia, United States) (1)

Visualize the most frequently mentioned Pleiades ancient places in this text.

Download Pleiades ancient places geospatial dataset for this text.

People (automatically extracted)

hide

Sort people alphabetically, as they appear on the page, by frequency

Click on a person to search for him/her in this document.

Lincoln (3)

C. L. Orr (2)

J. A. Broadus (2)

Ashmore (2)

William Williams (1)

Washington (1)

Honor D. L. Wardlaw (1)

Systematic Theology (1)

J. B. Taylor (1)

C. H. Ryland (1)

B. Manly (1)

Lanneau (1)

William T. King (1)

H. E. Fletcher (1)

W. D. Harkes (1)

J. F. Hardwicke (1)

C. J. Elford (1)

J. F. Deans (1)

P. H. Cowherd (1)

Buckingham (1)

J. S. Brown (1)

Lawrence Brook (1)

J. P. Boyce (1)

J. R. Bagby (1)

Ambers (1)

Dates (automatically extracted)

hide

Sort dates alphabetically, as they appear on the page, by frequency

Click on a date to search for it in this document.

November 29th, 1860 AD (1)

1st (1)

Search

hide

Search

Searching in English. [More search options](#)

Limit Search to:

☒ The Daily Disapatch: November 1, 1860., [Electronic resource] (this document)

The Daily Disapatch: November 1, 1860., [Electronic resource], Correspondence of the Richmond Dispatch. (search)

Virginia Students--Court --political Speaking--"minute men"--curious Relic --Sunday School--Governor's Proclamation, &c.,&c. Greenville, S. C.,Oct. 29, 1860. This beautiful town, as many of your readers are aware, is, in point of population, the third place of importance in South Carolina. It is situated in the North western part of the State, in sight of the Blue Ridge mountains, and has long been a place of summer resort for the inhabitants of the sea -- board. The States of North Carolina, Tennessee, and Georgia, are but a few miles distant. It is accessible by railroad, via Columbia, to all portions of country East of the Blue Ridge, and will shortly be brought into an intimate section with the West, by the Rabun Gap Railroad, now in process of construction.-- There is already a daily stage line to Greenville. Tennessee, on the East Tennessee and Virginia Railroad, a distance of one hundred miles. The census returns, which are being completed, show that the popula

The Daily Disapatch: November 1, 1860., [Electronic resource], Correspondence of the Richmond Dispatch. (search)

Virginia Students--Court --political Speaking--"minute men"--curious Relic --Sunday School--Governor's Proclamation, &c.,&c. Greenville, S. C.,Oct. 29, 1860. This beautiful town, as many of your readers are aware, is, in point of population, the third place of importance in South Carolina. It is situated in the North western part of the State, in sight of the Blue Ridge mountains, and has long been a place of summer resort for the inhabitants of the sea -- board. The States of North Carolina, Tennessee, and Georgia, are but a few miles distant. It is accessible by railroad, via Columbia, to all portions of country East of the Blue Ridge, and will shortly be brought into an intimate section with the West, by the Rabun Gap Railroad, now in process of construction.-- There is already a daily stage line to Greenville. Tennessee, on the East Tennessee and Virginia Railroad, a distance of one hundred miles. The census returns, which are being completed, show that the popula

8. ábra Egy szöveg címkéi

Egy szöveg tanulmányozásánál minden egyes szóra lehetőségünk van rákattintani, átlépve egy szótár részbe, ahol a szó jelentése mellett egy gyakorisági statisztikát is láthatunk. Ezen kívül a szó lehetséges változatait, amit alapesetben a rendszer határoz meg, hogy ebben a szöveggörnyezetben melyik lehet a megfelelő. De szavazással akár mi magunk is változtathatunk, hogy az egyes kifejezések használatának helyességén az adott környezetben.

A műalkotások és régészeti anyagok böngészése során műalkotás típus szerint tudunk egyes képeket megtekinteni. Az egyes képekhez tartozik leírás is, arról, hogy mit ábrázol, valamint fénykép esetében a készítés időpontja és a készítő neve. A képeken szereplő minden egyes épületeknek, vagy helységnek van adatlapja is, amelyen adatokat találunk róla, mind elhelyezkedést, mind méreteket és építésének időszakát tekintve. Ezen túl egy rövid történelmi összefoglalót az épületről vagy a helységről. Az adatlap jobb oldalán található azok a képek, amelyeken szerepel. Így például nem csak fénykép és azon belül épülettípusonként listázhatjuk őket, hanem maguk az épületek szerint is. A listázás során minden egyes kép alatt egy rövid azonosíthatóság szempontjából fontos leírást találunk róluk. Ez megkönnyíti a felhasználó dolgát, hogy beazonosítsa az éppen látott képeket.

Context: [Syracuse](#)
Type: [Temple](#)
Summary: Temple; in the northern portion of the island of Ortygia.
Date: ca. 565 BC
Dimensions: ca. 21.57 x 55.33 m.
Region: [Sicily](#)
Period: [Archaic](#)
Architect: [Epikles](#)

Architectural Order:

Doric

Architect Evidence:

attributed to, by Guido 1967 on the basis of inscription

Plan:

6 x 17; double row of columns in front of cella; pronaos-distyle in antis; no interior columns(?); adyton; four stepped crepidoma; small staircase on the east end.

Date Description:

Assumption of direct influence from Rhoikos Temple at Samos, dated ten years earlier.

History:

The Temple of Apollo is the earliest example of monumental stone architecture in Sicily. As identified by inscription, the temple was dedicated by Cleo[sthen]es, presumably a tyrant of Syracuse. The temple's early date is attested to by its massive proportions, narrowly spaced columns, and spreading column capitals. Possible influence from eastern Ionic temples may be seen in the wider central intercolumniation and the lack of anta projections, typical to the Doric style. Other variations from the mainland Doric style include the lack of entasis, a reduced number of flutes on the columns (16), and a lack of correlation in the spacing of the triglyphs with the columns below. On the northeast angle column, the fluting was not carried down to the stylobate, perhaps a sign of incompleteness.

Sources Used:

Guido 1967; Dinsmoor 1975; PECS

East peristyle, inner portico, and pronaos of the temple, from SE, Temple ...

Detail of the cella masonry with S peristyle of the temple in foreground, ...

Overall view of the temple, from N-NW, Temple of Apollo, Syracuse

South peristyle of the temple with cella door at right, from E, Temple of ...

Columns and architrave of S peristyle near SE corner of the temple, from S...

West end of the temple, from W, Temple of Apollo, Syracuse

[View Thumbnails \(12\)](#)

9. ábra Egy épület adatlapja

12. Tanulságok

Az a tevékenység, hogy létrehoznak egy nagy, kereshető gyűjteményt, online eszközöket biztosítva, hogy támogassa az összefüggő tartalmat, növeli az egyes tanulók kognitív körét. Fontos az a képesség is, hogy hozzájáruljanak valós adatokkal a tanuláshoz, még középiskolai oktatásban is, ami nagy részben bevonja a diákokat. Egy nyílt rendszer létrehozása segítségével a diákok feléleszthetik az ismereteket egy olyan komplex nyelvről, mint a görög vagy a latin. Még hozzá egy sokkal egyszerűbb, dinamikus felületen, amely a felhasználóknak olyan lehetőségeket kínál, amik teljesen köré épültek, az ő igényeit szolgálják.

A gyűjtemények kialakítása a felhasználók bevonásával történik. Mind facebook, mint twitter közösségi oldalak bevonásával folyamatos kapcsolatban vannak azokkal, akik használják a szolgáltatásokat és figyelnek az egyes problémákra, a folyamatos fejlesztésekről pedig állandóan információkat adnak. Sajnos a gyűjtemények bővítése csak akkor lehetséges, ha egy támogató szerv segítséget nyújt nekik, ezért korlátozottak a bővítési lehetőségek. De a munkájukkal kitartanak a minőség mellett és minden szöveget úgy tesznek közzé, hogy az teljesen feldolgozott, használatra kész.

A felhasználók szempontjából talán hasznos lenne, ha az eredeti dokumentumokat láthatnák digitalizált formában, esetleg egy szoftver segítségével lapozhatnának is bennük, de ezek a nyelvtanulás szempontjából nem fontosak, de véleményem szerint a felhasználók szívesen használnák az alkalmazást, ezáltal az oldal is látogatottabb lenne.

Következőleg a fő hangsúly arra kerül majd, hogy a Perseusnak magába kell foglalnia dinamikus gyűjteményeket, tanulási rendszereket és intézményi tárolókat. Már így is sok eredményt elért abban a körben, amit gyűjtőkörének tekint, de ilyen projektek esetében létfontosságú a folyamatos fejlődés, mind technikai, mind szoftver, mind szolgáltatások szintjén.

Képek forrása

1. CREATIVE COMMONS CORPORATION (ante 2012). *Creative Commons [ábra]* : [s.l.] : Creative Commons Corporation. Hozzáférés: URL: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/hu/> (letöltés ideje: 2012. 12.19.)
2. PERSEUS DIGITAL LIBRARY (ante 2012.). *Word Counts by Text Collection [ábra]*. In: Perseus Collection. Medford : PDL. Hozzáférés: URL: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/collections> (a letöltés ideje 2012.12.25.)
3. PERSEUS DIGITAL LIBRARY (ante 2012.). *Word Counts by Language [ábra]*. In: Perseus Collection : greek and roman materials. Medford : PDL. Hozzáférés: URL: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/collection?collection=Perseus:collection:Greco-Roman> (a letöltés ideje 2012.12.25.)
4. Perseus Digital Library. Hozzáférés: URL: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/> (a letöltés ideje: 2012.12.27.)
5. PERSEUS DIGITAL LIBRARY (ante 2012.). *Greek Vocabulary Tools*. Medford : PDL. Hozzáférés: URL: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/vocablist> (a letöltés ideje 2012.12.25.)
6. PERSEUS DIGITAL LIBRARY (ante 2012.). *Greek Vocabulary Tools*. Medford : PDL. Hozzáférés: URL: http://www.perseus.tufts.edu/hopper/vocablist?works=Perseus%3Atext%3A2008.01.0665&sort=weighted_freq&filt=50&filt_custom=&output=table&lang=greek (a letöltés ideje 2012.12.25.)
7. PERSEUS DIGITAL LIBRARY (ante 2012.). *Greek Vocabulary Tools*. Medford : PDL. Hozzáférés: URL: http://www.perseus.tufts.edu/hopper/vocablist?works=Perseus%3Atext%3A2008.01.0665&sort=weighted_freq&filt=50&filt_custom=&output=table&lang=greek (a letöltés ideje 2012.12.25.)
8. AUSONIUS, Decimus Magnus. *Ausonii Burdigalensis Vasatis Gratiarum Actio Ad Grati Angratianum Imperatorem Pro Consulatu* In: Perseus Digital Library. Hozzáférés: URL: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus:text:2008.01.0615> (letöltés ideje: 2012.12.27.)
9. Syracuse, Temple of Apollo (Building). In: Perseus Digital Library. Hozzáférés: URL: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/artifact?name=Syracuse%2c+Temple+of+Apollo&object=Building> (letöltés ideje: 2012.12.27.)

Felhasznált irodalom

CERRATO, Lisa M., Robert F. Chavez (ante 2012). *Perseus Classics Collection [elektronikus dokumentum] : an Overview*. Medford : Perseus Digital Library. Hozzáférés: URL :

<http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus:text:1999.04.0053> (letöltés ideje 2012. 10.12.)

CRANE, Gregory (1998). *The Perseus Project and Beyond [elektronikus dokumentum] : how building a digital library challenges the humanities and technology*. In: D-Lib Magazine, ISSN 1082-9873. Hozzáférés: URL: <http://www.dlib.org/dlib/january98/01crane.html> (letöltés ideje 2012.10.29.)

CRANE, Gregory (2000). *Extending a Digital Library [elektronikus dokumentum] : beginning a Roman Perseus*. Medford : Perseus Digital Library. Hozzáférés: URL : <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/about/publications/rpers.necj.jsp> (letöltés ideje 2012. 11. 10.)

CRANE, Gregory, Alison Jones (2006). *The Perseus American Collection 1.0 [elektronikus dokumentum]*. In: Tufts Digital Library. Tufts University. Hozzáférés: URL: <http://dl.tufts.edu/catalog/tufts:gcrane-2006.00001> (letöltés ideje: 2012. 12.19.)

CREATIVE COMMONS CORPORATION (ante 2012). *Creative Commons [elektronikus dokumentum] : legal code*. [s.l.] : Creative Commons Corporation. Hozzáférés: URL: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/hu/legalcode> (letöltés ideje: 2012. 12.19.)

ÉHN Dávid (ante 2012). *A személyi számítógépek története [elektronikus dokumentum]*. [s.l.] : Egalizer. Hozzáférés: URL: <http://www.egalizer.hu/informatika/tortenelem/szszgep.htm#> (letöltés ideje: 2012.12.25.)

GOTHARD AMATŐRCSILLAGÁSZATI EGYESÜLET (ante 2012). *A Perseus csillagkép [elektronikus dokumentum]*. [s.l.] : Gothard Amatőrcsillagászati Egyesület. Hozzáférés: URL : <http://www.gae.hu/mitologia/Perseus/Perseus.htm> (letöltés ideje: 2012.11.09.)

KELÉNYI Attila (2004). *Néhány jog fenntartva - Creative Commons [elektronikus dokumentum]* : az alkotások felszabadítása az alkotás szabadságáért: hogyan teremthető folytonos átmenet a szabad felhasználás, és a teljes jogi védelem között. PDF fájl In: Linuxvilág, 5. évf. 11. szám. Hozzáférés: URL: http://www.linuxvilag.hu/content/files/cikk/46/cikk_46_77_78.pdf (letöltés ideje: 2012.12.25.)

LEE, Mary Y., Gregory R. Crane, Susan Albright, Alison Babeu (2012). *Institutional and Faculty Collaborations in Curriculum Development using Open Technologies & Open Content [elektronikus dokumentum]* : tufts University Sciences Knowledgebase, Perseus Digital Library. [s.l.] : KMI. Hozzáférés: URL: http://oer.kmi.open.ac.uk/?page_id=2326 (letöltés ideje: 2012.12.05.)

PERSEUS DIGITAL LIBRARY (ante 2012.). *About [elektronikus dokumentum]*. Medford : PDL. Hozzáférés: URL: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/about> (a letöltés ideje 2012.10.15.)

PERSEUS DIGITAL LIBRARY (ante 2012.). *About Who We Are [elektronikus dokumentum]*. Medford : PDL. Hozzáférés: URL: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/about/who> (a letöltés ideje 2012.11.09.)

PERSEUS DIGITAL LIBRARY (ante 2012.). *Collections [elektronikus dokumentum]*. Medford : PDL. Hozzáférés: URL: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/collections> (a letöltés ideje 2012.11.09.)

PERSEUS DIGITAL LIBRARY (ante 2012.). *Gregory Crane [elektronikus dokumentum]* : editor in chief. Medford : PDL. Hozzáférés: URL: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/about/who/gregoryCrane> (a letöltés ideje 2012.11.09.)

PERSEUS DIGITAL LIBRARY (ante 2012.). *Research [elektronikus dokumentum]*. Medford : PDL. Hozzáférés: URL: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/research> (a letöltés ideje 2012.10.15.)

PERSEUS DIGITAL LIBRARY (ante 2012.). *Research Background* [elektronikus dokumentum]. Medford : PDL. Hozzáférés: URL: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/research/background> (a letöltés ideje 2012.11.09.)

PERSEUS DIGITAL LIBRARY (ante 2012.). *Search Tools* [elektronikus dokumentum]. Medford : PDL. Hozzáférés: URL: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/search> (a letöltés ideje 2012.11.09.)

THESAURUS LINGUAE GRAECAE (ante 2012). *About the TLG* [elektronikus dokumentum]. Irvine : TLG. Hozzáférés: URL : <http://www.tlg.uci.edu/> (a letöltés ideje 2012. 11. 16.)

WULFMAN, Clifford E (2009). *The Perseus Garner* [elektronikus dokumentum] : *early Modern RESources in the Digital Age* . JSTOR. Eszterházy Károly Főiskola, Tittel Pál Könyvtár és Médiacentrum. Hozzáférés: URL : <http://connection.ebscohost.com/c/essays/36168677/perseus-garner-early-modern-resources-digital-age> (letöltés ideje: 2012. 11.09.)